

Водич кроз систем социјалне заштите

Град Крагујевац

ЧОВЕКОЉУБЉЕ
ДОБРОТВОРНА ФОНДАЦИЈА
СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ

 Federal Ministry
Republic of Austria
Labour, Social Affairs, Health
and Consumer Protection

Brot
für die Welt

ГРУПА АУТОРА

**Водич кроз систем
социјалне заштите града
Крагујевца**

ЧОВЕКОЉУБЉЕ, ДОБРОТВОРНА ФОНДАЦИЈА
СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ
2019.

Издавач:

ЧОВЕКОЉУБЉЕ, ДОБРОТВОРНА ФОНДАЦИЈА СРПСКЕ
ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ

За издавача:

Мр Драган М. Макојевић

Аутори:

Љиљана Станковић,

Центар за социјални рад „Солидарност“ Крагујевац

Милорад Лакетић,

Центар за социјални рад „Солидарност“ Крагујевац

Лела Петровић, Град Крагујевац

Рецензенти:

Милена Радаковић - Координатор пројекта, Човекољубље

Петар Прековић - Управник пројекта, Човекољубље

Штампа:

Агенција за издаваштво *Бернар*

Тираж:

1.000

Водич је резултат рада на пројекту

*Јачање и унапређење добробити старијих особа у региону
Крагујевца и Краљева*

Штампање ове публикације је омогућио

Brot für die Welt

Уз финансијску подршку

Federal Ministry Republic of Austria Labour, Social
Affairs, Health and Consumer Protection

САДРЖАЈ

Увод у Водич кроз систем социјалне заштите града Крагујевца	6
ШТА ЈЕ СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА?.....	8
Ко је корисник права и услуга у социјалној заштити ?.....	9
Одговорност локалне заједнице	9
ПРАВА И УСЛУГЕ У ОБЛАСТИ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ КОЈЕ ОБЕЗБЕЂУЈЕ РЕПУБЛИКА СРБИЈА.....	11
I ПРАВА У ОБЛАСТИ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ	11
1. Новчана социјална помоћ	12
2. Увећана и временски ограничена новчана социјална помоћ	13
3. Додатак за помоћ и негу другог лица	15
4. Увећани додатак за помоћ и негу другог лица....	16
5. Посебна новчана накнада	17
6. Право на помоћ за оспособљавање за рад.....	18
II УСЛУГЕ У ОБЛАСТИ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ У НАДЛЕЖНОСТИ РЕПУБЛИКЕ	19
1. Породични смештај деце и младих (смештај у хранитељску породицу).....	19

2. Домски смештај одраслих и старијих особа 21

**ПРАВА И УСЛУГЕ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ
КОЈЕ ОБЕЗБЕЂУЈЕ ГРАД КРАГУЈЕВАЦ 23**

**I ПРАВА У ОБЛАСТИ
СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ 23**

1. Право на једнократну новчану помоћ 23

2. Право на опрему корисника за смештај
у установу или другу породицу 26

3. Право на путне трошкове и исхрану корисника . . 26

4. Право на накнаду трошкова сахране 27

5. Право на бесплатан оброк 28

**II УСЛУГЕ У ОБЛАСТИ СОЦИЈАЛНЕ
ЗАШТИТЕ У НАДЛЕЖНОСТИ ГРАДА 29**

1. Дневни боравак за децу и младе
са сметњама у развоју. 30

2. Дневни боравак за децу из породица у ризику . . . 31

3. Дневни боравак за децу и младе
са проблемима у понашању 32

4. Дневни боравак за одрасле особе
са сметњама у развоју. 33

5. Дневни боравак за старије особе 33

6. Помоћ и нега у кући за одрасле и старије особе . . 34

7. Саветовалиште за брак и породицу 35

8. Социјално становање у заштићеним условима . . . 36

9. Становање уз подршку за младе који се осамостаљују	37
10. Персонална асистенција	38
11. Предах смештај за децу и младе са сметњама у развоју	39
12. Прихватилиште за децу и младе	39
13. Прихватилиште за жртве насиља у породици	40
14. Прихватилиште за одрасле и старије особе	42
ОСТАЛА ПРАВА ГРАЂАНА	43
1. Право на превоз повлашћених категорија грађана на територији града Крагујевца	43
2. Превоз особа са инвалидитетом специјализованим комби возилом	45
3. Повлашћена паркинг карта	45
4. Енергетски угрожени купац	46
Установе социјалне заштите у Крагујевцу су	47

Увод у Водич кроз систем социјалне заштите града Крагујевца

Фондација Човекољубље ће у периоду од 2019-2020 године споводити пројекат *Јачање и унапређење добробити старијих особа у региону Крагујевца и Краљева*. Пројекат се спороводи у сарадњи са аустријском организацијом Brot für die Welt, уз финансијску подршку Федералног министарства за рад, социјална питања, здравље и заштиту потрошача Републике Аустрије, и има за циљ да оснажи и промовише добробит и социјалну укљученост угрожених старијих особа.

Као једну од пројектних активности, Човекољубље је, у сарадњи са Центрима за социјални рад града Крагујевца и града Краљева, као и са представницима Града Крагујевца и Краљева израдило Водиче кроз систем социјалне заштите у горе поменутиим градовима.

Основни циљ Водича је да грађане упозна са правима и услугама из области социјалне заштите, установама које их обезбеђују, као и условима и начинима на које та права могу остварити.

Социјална заштита је усмерена на достизање квалитета живота свих грађана, посебно најосетљивијих група становништва које немају довољно средстава и могућности да обезбеде

испуњење основних животних потреба, а не могу да их остваре својим радом, из имовине или других извора.

Корисници права или услуга социјалне заштите су појединци, односно породице, којима је неопходна друштвена помоћ и подршка ради савладавања социјалних и животних тешкоћа и стварања услова за задовољење основних животних потреба.

Социјалном заштитом као организованом друштвеном делатношћу се баве различити социјални актери, који у оквиру својих надлежности обављају одређене послове из ове области.

Водич је намењен свим грађанима, али пре свега корисницима пројекта.

ШТА ЈЕ СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА?

Социјална заштита је организована друштвена делатност од јавног интереса чији је циљ пружање помоћи и оснаживање за самосталан и продуктиван живот у друштву појединаца и породица, као и спречавање настајања и отклањање последица социјалне искључености.

Центар за социјални рад је установа социјалне заштите са јавним овлашћењима која одлучује о остваривању права корисника утврђених Законом о социјалној заштити, о коришћењу услуга социјалне заштите које обезбеђују: Република Србија и град Крагујевац и врши друге послове утврђене законом и прописима донетим на основу закона.

Центар за социјални рад, у складу са актима града Крагујевца, учествује у пословима планирања и развоја социјалне заштите у локалној заједници, иницира и развија превентивне и друге програме који доприносе задовољавању индивидуалних и заједничких потреба грађана у области социјалне заштите.

КО ЈЕ КОРИСНИК ПРАВА И УСЛУГА У СОЦИЈАЛНОЈ ЗАШТИТИ ?

Корисник права или услуга социјалне заштите јесте појединац, односно породица која се суочава с препрекама у задовољавању потреба, услед чега не може да достигне или да одржи квалитет живота или која нема довољно средстава за подмирење основних животних потреба, а не може да их оствари својим радом, приходом од имовине или из других извора. Корисници социјалне заштите су држављани Републике Србије, а могу бити и страни држављани и лица без држављанства, у складу са законом и међународним уговорима.

ОДГОВОРНОСТ ЛОКАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

Центар за социјални рад у поступку признавања права и издавања упута за коришћење услуга социјалне заштите сарађује са установама предшколског, основног, средњег и високог образовања, здравственим установама, полицијом, тужилаштвом, правосудним и другим државним органима, органима локалне самоуправе, удружењима и другим правним и физичким лицима.

Сваки грађанин је дужан да се стара о задовољавању својих основних животних потреба и

основних животних потреба лица које је дужан да издржава и да у оквиру својих могућности, својим радом, приходима и имовином спречава, отклања властиту социјалну изолованост и изолованост чланова своје породице. Сваки грађанин је дужан да пријави центру за социјални рад лица која се налазе у стању социјалне потребе, уколико има сазнања да им та стања угрожавају безбедност и задовољавање животних потреба.

ПРАВА И УСЛУГЕ У ОБЛАСТИ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ КОЈЕ ОБЕЗБЕЂУЈЕ РЕПУБЛИКА СРБИЈА

I ПРАВА У ОБЛАСТИ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

У Центру за социјални рад грађани остварују права на различите врсте материјалне подршке које имају за циљ да обезбеде егзистенцијални минимум и подршку социјалној укључености корисника. Облици материјалне подршке у складу са Законом о социјалној заштити:

1. Новчана социјална помоћ
2. Увећана и временски ограничена новчана социјална помоћ
3. Додатак за помоћ и негу другог лица
4. Увећани додатак за помоћ и негу другог лица
5. Посебна новчана накнада
6. Право на помоћ за оспособљавање за рад

О свим правима одлучује Центар за социјални рад "Солидарност", улица Светозара Марковића 43, Крагујевац. Захтеви се подносе у Центру за социјални

рад, у канцеларији број 3 и 4. Додатне информације о правима се могу добити путем телефона: 034 / 332 627, локал 102 и 103. Информације су доступне и на сајту Центра: www.solidarnost.org.rs.

1. Новчана социјална помоћ

Право на новчану социјалну помоћ припада појединцу, односно породици, који својим радом, приходима од имовине или из других извора остварују приход мањи од износа новчане социјалне помоћи утврђеног Законом о социјалној заштити.

- Документација потребна за остваривање права:
 1. Фотокопија личне карте за сва пунолетна лица (Фотокопија легитимације интерно расељених лица, Фотокопија зеленог картона);
 2. Фотокопија извода из матичне књиге рођених за децу;
 3. Уколико је брак разведен, фотокопија пресуде о разводу брака;
 4. Правоснажна судска одлука о издржавању од сродника који ту обавезу имају по Породичном закону или доказ да је код надлежног суда покренут поступак ради утврђивања обавезе издржавања сродника;
 5. Уверење о имовном стању (пореско уверење);

6. Решење о порезу на имовину за физичка лица;
7. Уверење РГЗ, Службе за катастар непокретности града Крагујевца о уписаној непокретности;
8. Фотокопија извода из матичне књиге умрлих;
9. Уверење за незапослене чланове породице да се воде на евиденцији незапослених;
10. Потврда о висини примања за све чланове (у три месеца који претходе месецу у којем је поднет захтев);
11. Потврда о школовању за децу;
12. Уверење да подносилац захтева није осигураник РФ ПИО;
13. Последњи чек од пензије.

2. Увећана и временски ограничена новчана социјална помоћ

Појединац који је неспособан за рад, односно породица чији су сви чланови неспособни за рад и једнородитељска породица имају право на увећану новчану социјалну помоћ.

- Неспособни за рад у смислу овог закона су:
 1. Жена и мушкарац који су навршили године живота одређене прописима о пензијском и инвалидском осигурању као услов за старосну пензију;

2. Дете до навршене 15. године живота;
3. Дете на школовању, до краја рока прописаног за то школовање, а најкасније до навршене 26. године живота;
4. Лице које је потпуно неспособно за рад према прописима о раду и о пензијском и инвалидском осигурању;
5. Труднице и родитељ детета који користи породилско одсуство и одсуство са рада ради неге детета према прописима о раду;
6. Незапослено лице које се стара о члану породице из члана 81. Став 2. овог закона, који је корисник права на помоћ и негу по било ком основу;
7. Лице коме је утврђен трећи степен радне способности у складу са прописима којима се уређује запошљавање особа са инвалидитетом;
8. Лице према коме је покренут поступак утврђивања радне способности или поступак лишавања пословне способности - док тај поступак траје.

Документација за остваривање овог права је иста као и код права на новчану социјалну помоћ.

Појединцу који је способан за рад, односно породица у којој је већина чланова способна за рад,

припада социјална новчана помоћ у трајању до 9 месеци у току календарске године, ако испуњава услове прописане Законом о социјалној заштити.

3. Додатак за помоћ и негу другог лица

Право на додатак за помоћ и негу другог лица има лице коме је због телесног или сензорног оштетења, интелектуалних потешкоћа или промена у здравственом стању неопходна помоћ и нега другог лица да би задовољило своје основне животне потребе.

Право на додатак за помоћ и негу другог лица остварује се у систему социјалне заштите уколико то није могуће по другом правном основу.

О праву на додатак и негу другог лица на основу мишљења Органа вештачења - лекарске комисије РФ ПИО, одлучује центар за социјални рад.

- Неопходна документација за остваривање права:
 1. Захтев;
 2. Оригинални налази лекара специјалиста са мишљењем у вези неге и помоћи;
 3. Фотокопија личне карте / Извод из матичне књиге рођених за малолетно лице;
 4. Уверење да подносилац захтева није осигураник РФ ПИО (корисник права

ПИО-а, да није лице које обавља самосталну делатност, да није земљорадник који подлеже обавезном пензијском и инвалидском осигурању).

4. Увећани додатак за помоћ и негу другог лица

Право на увећани додатак за помоћ и негу другог лица има лице за које је, на основу прописа о пензијском и инвалидском осигурању, утврђено да има телесно оштећење од 100% по једном основу или да има органски трајни поремећај невролошког и психичког типа и лице које има више оштећења, с тим да ниво оштећења износи по 70% и више процената по најмање два основа.

Лица која су право на новчану накнаду за помоћ и негу другог лица остварила по прописима о пензијском и инвалидском осигурању право на увећани додатак за помоћ и негу другог лица остварују у висини разлике увећаног додатка и износа остварене накнаде по прописима пензијског и инвалидског осигурања.

О праву на увећани додатак и негу другог лица на основу мишљења Органа вештачења - лекарске комисије РФ ПИО, одлучује центар за социјални рад. Захтев за остваривање права се подноси центру за социјални рад.

- Неопходна документација за остваривање права:

1. Захтев;
2. Оригинални налази лекара специјалиста са мишљењем у вези неге и помоћи;
3. Фотокопија личне карте / Извод из матичне књиге рођених за малолетно лице;
4. За осигуранике РФ ПИО доказ о оствареном праву на новчану накнаду за помоћ и негу другог лица;
5. За осигуранике РФ ПИО доказ о постојању телесног оштећења према Правилнику о утврђивању телесног оштећења.

5. Посебна новчана накнада

Право на посебну новчану накнаду у виду доживотног месечног новчаног примања у висини најниже пензије у осигурању запослених има један од родитеља који није у радном односу, а који најмање 15 година непосредно негује своје дете које је остварило право на увећани додатак за помоћ и негу другог лица, кад наврши општи старосни услов за остваривање пензије према прописима о пензијском и инвалидском осигурању, ако није остварио право на пензију.

О праву одлучује Центар за социјални рад, односно утврђује да ли је дете корисник права на увећани додатак за помоћ и негу другог лица и да ли се родитељ најмање 15 година непосредно негује своје дете. Захтев за остваривање права се подноси центру за социјални рад.

➤ Неопходна документација за остваривање права:

1. Захтев;
2. Фотокопија личне карте подносиоца захтева/извод из књиге рођених за дете;
3. Доказ да подносилац захтева није у радном односу / уверење НСЗ;
4. Уверење РФ ПИО да подносилац захтева није остварио право на пензију;
5. Решење о оствареном праву на увећани додатак за помоћ и негу другог лица за дете.

6. Право на помоћ за оспособљавање за рад

Право на помоћ за оспособљавање за рад обухвата подршку у образовању и оспособљавању за рад и признаје се деци и младима са сметњама у развоју и одраслим особама са инвалидитетом које се, према психо-физичким способностима и годинама живота, могу оспособити за одређени рад, а то право не могу да остваре по другом правном основу. Процена потребе за додатном подршком у образовању врши се у складу с прописима којима се уређују основи система образовања и васпитања, а процена могућности оспособљавања за рад утврђује се по прописима којима се уређује професионална рехабилитација и запошљавање особа са инвалидитетом.

Право на помоћ за оспособљавање за рад остварује се у виду тршкова оспособљавања за рад, трошкова смештаја у дом ученика, односно студентата или интернат, као и у виду накнаде трошкова превоза.

II УСЛУГЕ У ОБЛАСТИ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ У НАДЛЕЖНОСТИ РЕПУБЛИКЕ

1. Породични смештај деце и младих (смештај у хранитељску породицу)

Пружањем услуга породичног смештаја деци и младима се привремено, до завршетка редовног школовања односно до навршене 26. године живота, обезбеђују нега, заштита и услови за оптималан развој у породичном окружењу. Породични смештај за децу и младе обухвата и припрему за повратак родитељима, други стални животни аранжман и припрему за самосталан живот.

Услугу породичног смештаја првенствено пружају сродници када је то у складу са најбољим интересом корисника.

Услугу породичног смештаја може пружати и друго лице (хранитељ) које је процењено као подобно, које је успешно завршило обуку и стекло лиценцу за пружање те услуге.

Хранитељством може да се бави породица која је у склопу прописане процедуре стекла општу подобност за хранитељство и добила одговарајућу потврду центра за социјални рад.

Пријава за утврђивање опште подобности потенцијалних хранитеља подноси се центру за социјални рад, а обуку хранитеља и стручну подршку током бављења хранитељством пружа Центар за породични смештај и усвојење Крагујевац.

- Потребна документација:
1. Захтев;
 2. Фотокопија личне карте;
 3. Фотокопија извода из матичне књиге рођених;
 4. Фотокопија извода из матичне књиге венчаних;
 5. Уверење о држављанству;
 6. Доказ о запослењу и месечним приходима;
 7. Потврда о имовини;
 8. Лекарско уверење о здравственом стању;
 9. Уверење да није лишен родитељског права;
 10. Уверење да није осуђиван (прибавља центар по службеној дужности);
 11. Уверење Основног суда да се против подносиоца не води истрага, односно да није подигнута оптужница;
 12. Уверење да није лишен пословне способности(добија се у центру за социјални рад);
 13. Потврда да није на евиденцији лица против кога је одређена мера заштите од насиља у породици (прибавља се у центру за социјални рад).

2. Домски смештај одраслих и старијих особа

Домски смештај је услуга социјалне заштите која се обезбеђује кориснику коме није могуће обезбедити, или то није у његовом најбољем интересу, останак у породици, услуге у заједници или породични смештај. Домским смештајем се обезбеђује становање, задовољавање основних животних потреба и здравствена заштита корисника.

Услуге смештаја одраслих и старијих особа реализује се у Крагујевцу у установама: **Завод за смештај одраслих лица "Мале Пчелице"** и **Геронтолошки центар**.

- Неопходна документација за смештај одраслих и старијих особа
 1. Захтев;
 2. Извод из матичне књиге рођених или венчаних;
 3. Фотокопија личне карте;
 4. Фотокопија здравствене књижице;
 5. Уверење о здравственом стању;
 6. Чек од пензије остварене у месецу који предходи подношењу захтева;
 7. Уверење из Катастра непокретности;

8. Правоснажна судска одлука о издржавању од сродника;
9. Друга документација о којој ће подносиоцу захтева информацију пружити центар (уговор о доживотном издржавању и други докази који су од утицаја на трошкове смештаја).

ПРАВА И УСЛУГЕ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ КОЈЕ ОБЕЗБЕЂУЈЕ ГРАД КРАГУЈЕВАЦ

I ПРАВА У ОБЛАСТИ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

1. Право на једнократну новчану помоћ

Једнократна помоћ је помоћ која се обезбеђује лицу које се изненада или тренутно нађе у стању социјалне потребе, као и лицу које се упућује на домски или породични смештај, а које нема средстава да обезбеди одећу, обућу и трошкове превоза неопходне за реализацију смештаја.

Право на једнократну новчану помоћ може се признати појединцу или породици који се изненада или тренутно нађу у стању социјалне потребе које не могу сами превазићи.

Право на једнократну новчану помоћ може се признати у новчаном износу или натури.

Право на једнократну новчану помоћ признаје се појединцу или породици:

- за набавку лекова, медицинских помагала и помоћи у лечењу ако приходи, у месецу који претходи месецу подношења захтева, не прелазе износ нето минималне зараде у Републици Србији познате у моменту подношења захтева;

- за остале случајеве, ако приходи у месецу који претходи месецу подношења захтева, не прелазе износ 50% бруто минималне зараде у Републици Србији, познате у моменту подношења захтева.

Изузетно, Центар за социјални рад ово право може признати појединцу или породици који не испуњавају услове за остваривање права на једнократну новчану помоћ.

Износ једнократне новчане помоћи не може бити већи од износа просечне нето зараде остварене по запосленом у граду Крагујевцу, познатог у моменту одлучивања о праву.

- Неопходна документација за остваривање права:
 1. Изјава о кућној заједници;
 2. Фотокопија личне карте/читач електронске личне карте за пунолетне чланове заједничког домаћинства;
 3. Фотокопија извода из матичне књиге рођених за малолетна лица;
 4. Фотокопије легитимације за интерно расељена лица и потврда МУП-а о пријављеном боравишту не старија од 2 године, за избегла лица фотокопија избегличке легитимације (или решење о пријему у држављанство односно доказ да је поступак у току) за све чланове домаћинства;

5. Уколико супружници односно ванбрачни партнери не живе заједно одлука о повери малолетне деце или доказ да је поступак у току;
 6. Потврда о приходима појединаца односно чланова породице који су у радном односу, за месец који претходи месецу подношења захтева;
 7. Последњи чек од пензије за лица која су остварила право на пензију;
 8. Потврда фонда ПИО да нису корисници пензије (за лица која због година не могу да се пријаве на евиденцију НСЗ) или фотокопија оверене здравствене књижице;
 9. Уверење о незапослености у моменту подношења захтева;
 10. Потврда о редовном школовању за децу;
 11. Уверење о задужењу порезом (Пореска управа).
- За остваривање права на једнократну помоћ на име набавке лекова:
1. Рецепт са ценом лека, не старији од 15 дана;
 2. Отпусна листа, не старија од 6 месеци;
 3. Налаз лекара специјалисте не старији од 6 месеци;
 4. Извештај о потребној терапији.

Поступак за остваривање и исплату помоћи спроводи Центар за социјални рад.

2. Право на опрему корисника за смештај у установу или другу породицу

Ово право признаје се лицу које се смешта у установу социјалне заштите, другу породицу или васпитну установу, под условом да нема опрему, а обухвата набавку најнужније одеће, обуће, накнаду трошкова за превоз корисника до установе, односно породице и друге нужне трошкове по процени стручног тима Центра за социјални рад.

Опрема корисника обухвата набавку најнужније одеће, обуће, накнаду трошкова за превоз корисника до установе односно породице, уколико превоз не може да се обезбеди из средстава Фонда здравственог осигурања и друге нужне трошкове по процени Центра за социјални рад.

3. Право на путне трошкове и исхрану корисника

Накнада за путне трошкове и исхрану пролазника признаје се лицу које се нађе на територији града Крагујевца, ван свог пребивалишта/боравишта, у стању социјалне потребе, за повратак у место пребивалишта односно боравишта, или за одвођење у прихватилиште. Новчани износ за реализацију овог права одређује се:

А) За превоз, у висини стварних трошкова;

Б) За исхрану, до 10% од основице за утврђивање новчане социјалне помоћи.

4. Право на накнаду трошкова сахране

➤ Накнада трошкова сахране признаје се за:

1. Лица без прихода смештена у установу социјалне заштите или другу породицу за чији смештај трошкове сноси буџет Републике Србије;
2. За кориснике права на новчану социјалну помоћ;
3. За лица неутврђеног идентитета;
4. За лица која немају сроднике који су по закону обавезни на издржавање или имају сроднике за које је Центар утврдио да нису у могућности да сnose трошкове сахрањивања;
5. За лица непознатог пребивалишта која се у тренутку смрти нађу на подручју града Крагујевца.

Накнада трошкова сахране се утврђује у висини стварних трошкова учињених за набавку најнеопходније погребне опреме (сандук најниже вредности, покров, крст са натписом), превоз покојника, сахрањивање, гробно место, закуп и одржавање гробног места на период од 10 година.

5. Право на бесплатан оброк

Право на бесплатан оброк признаје се појединцима или породицама у стању социјалне потребе, а реализује се у виду obroка у народној кухињи или ужине у ђачкој кухињи.

Бесплатан оброк састоји се од једног топлот оброка дневно или пакета намирница. Количина намирница зависи од броја чланова породичног домаћинства који остварују право. Право на бесплатан оброк признаје Центар за социјални рад, а реализује се преко Црвеног крста Крагујевац.

Право на ужину у ђачкој кухињи признаје се ученицима основних школа из социјално угрожених породица којима је признато право на новчану социјалну помоћ.

Изузетно, корисници овог права могу бити деца:

- без родитељског старања;
- самораних родитеља;
- из вишечланих породица;
- са инвалидитетом.

II УСЛУГЕ У ОБЛАСТИ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ У НАДЛЕЖНОСТИ ГРАДА

Центар за развој услуга социјалне заштите “Кнегиња Љубица” Крагујевац је установа социјалне заштите основана Одлуком Скупштине Града која се бави пружањем услуга социјалне заштите за децу, младе, одрасла лица и старије особе.

У складу са Одлуком о социјалној заштити града Крагујевца реализују се следеће услуге социјалне заштите:

1. Дневни боравак за децу и младе са сметњама у развоју;
2. Дневни боравак за децу из породица у ризику;
3. Дневни боравак за децу са проблемима у понашању;
4. Дневни боравак за одрасле особе са сметњама у развоју;
5. Дневни боравак за старије особе;
6. Помоћ и нега у кући за одрасле и старије особе;
7. Саветовалиште за брак и породицу;
8. Социјално становање у заштићеним условима;
9. Становање уз подршку за младе који се осамостаљују;
10. Персонална асистенција;
11. Предах смештај;
12. Прихватилиште за децу и младе;
13. Прихватилиште за жртве насиља у породици;
14. Прихватилиште за одрасле и старије особе.

1. Дневни боравак за децу и младе са сметњама у развоју

Дневни боравак за децу и младе са сметњама у развоју обезбеђује структуриране активности усмерене на стицање практичних вештина, подстицање развоја и одржавања социјалних, когнитивних и физичких функција корисника, у складу са њиховим способностима, склоностима и испољеним интересовањима.

У оквиру услуге пружају се социјалне, здравствене, едукативне и услуге подршке и помоћи у активностима свакодневног живота. Корисници услуге могу бити деца и млади са сметњама у развоју узраста до 25 година (телесним, интелектуалним, менталним, сензорним, говорно-језичким, социо-емоционалним, вишеструким).

Захтев за коришћење услуге подноси се Центру за социјални рад, који процењује потребу корисника за коришћење услуге. Центар доноси Упут за коришћење услуге, који садржи личне податке корисника, податке о услузи и пружаоцу услуге, податке о извору плаћања услуге, податке о другом лицу обвезнику плаћања услуге, друге податке од значаја за коришћење услуге. Упут се доставља пружаоцу услуге.

2. Дневни боравак за децу из породица у ризику

Услуга Дневног боравака за децу из породица у ризику обезбеђује организовање слободног времена у виду забавних, спортских, рекреативних активности, креативних радионица, помоћ у учењу и друге садржаје у складу са способностима, склоностима и испољеним интересовањима корисника.

Услуга се обезбеђује деци од 7 до 15 година из породица које нису у стању да на адекватан начин задовоље развојне потребе детета.

Овом услугом обезбеђује се превенција асоцијалног понашања, помоћ и подршка породици и деци која су изложена ризику од занемаривања и смештаја у установу социјалне заштите. Поступак за коришћење услуге покреће се:

- по службеној дужности, на основу налаза и мишљења водитеља случаја Центра за социјални рад;
- на иницијативу школе.

Услугу пружа:

Центар за развој услуга социјалне заштите “Кнегиња Љубица“;

Ул. Чика Матина бр. 5, Крагујевац;

тел: 034 / 355 486

3. Дневни боравак за децу и младе са проблемима у понашању

Услуга Дневног боравка за децу и младе са проблемима у понашању обезбеђује структуриране активности кроз подршку у образовању и развоју социјалних вештина, радно-окупационим, саветодавно-терапијским третманима, едукативним, спортско-рекреативним садржајима и другим активностима, у складу са способностима, склоностима и испољеним интересовањима корисника.

Корисници услуге могу бити:

- деца и млади узраста од 7 до 18 година који манифестују проблеме у понашању, по процени органа старатељства,
- деца и млади узраста од 14 до 18 година односно до 21 године по одлуци тужилаштва или суда у оквиру примене васпитног налога, васпитне мере или посебне обавезе.

Одлуку о коришћењу услуге доноси Центар за социјални рад.

Услугу пружа:

Центар за развој услуга социјалне заштите“Кнегиња Љубица“;

Ул. Чика Матина бб, Крагујевац;

тел: 034 / 504 337

4. Дневни боравак за одрасле особе са сметњама у развоју

Услуга Дневног боравка за одрасле особе са сметњама у развоју обезбеђује помоћ и подршку у обављању активности свакодневног живота, радно-окупациону терапију, социјално-едукативне, спортско-рекреативне активности, исхрану, здравствени надзор и друге активности у складу са способностима, склоностима и испољеним интересовањима корисника.

Услуга Дневног боравака за одрасле особе са сметњама у развоју, обезбеђује се лицима старости од 25 до 45 година. Поступак за коришћење услуге се покреће по захтеву родитеља/старатеља у Центру за социјални рад, који процењује потребе корисника и одлучује о коришћењу услуге. Попуњен Упут са подацима о кориснику ЦСР доставља се пружаоцу услуге.

5. Дневни боравак за старије особе

Услугом Дневног боравка за старије особе обезбеђује се боравак, превоз, исхрана, здравствени напор, окупациона терапија, физиотерапија, креативно-рекреативне активности и друге услуге у зависности од потреба корисника. Услуга се обезбеђује радним даном у времену од 8 до 15 часова.

Услуга Дневног боравка за старије особе обезбеђује се особама старијим од 60 година, ментално очуваним или у почетним фазама деменције која

су оболела од хроничних болести; полупокретна или полузависна од неге и помоћи других лица; у одређеном степену инвалидности.

Поступак за коришћење ове услуге се покреће у Центру „Кнегиња Љубица“ или Центру за социјални рад, на захтев старије особе сродника, волонтера или других лица или установа социјалне и здравствене заштите.

Услугу пружа:

Центар за развој услуга социјалне заштите
“Кнегиња Љубица“;

Улици Чика Матина бб,

34000 Крагујевац;

тел: 034 / 504 337

6. Помоћ и нега у кући за одрасле и старије особе

Услуга Помоћи и неге у кући за одрасле и старије особе обезбеђује подршку у задовољавању свакодневних животних потреба у стану корисника, како би се унапредио квалитет живота старијих особа и спречио одлазак у институцију.

Помоћ у кући пружа се када је породична подршка недовољна или није расположива, у складу са идентификованим индивидуалним потребама старијих особа која услед немоћи или смањених функционалних способности нису у стању да живе без помоћи других лица.

- Корисници услуге могу бити особе старије од 65 година која имају ограничења физичких и психичких способности, живе саме и нису у стању да се старају о себи или живе са сродницима који нису у стању да им пруже адекватну помоћ;
- особе млађе од 65 година са трајним инвалидитетом;
- друге особе по процени Центра, уз плаћање пуне цене услуге.

Поступак за коришћење услуге започиње иницијативом потенцијалног корисника, сродника, волонтера или других лица или установа социјалне и здравствене заштите. Захтев се подноси Центру или директно пружаоцу услуге. Услугу реализује Центар за развој услуга социјалне заштите “Кнегиња Љубица“ Крагујевац.

Адреса Службе која реализује услугу:

Дом здравља Бресница,

Чегарска 2.

34000 Крагујевац;

Контакт телефон: 034 / 501 152

7. Саветовалиште за брак и породицу

Саветовалиште за брак и породицу обезбеђује стручну помоћ и подршку појединцима и породицама у кризи, кроз саветодавно терапијски рад, социјално едукативне и информативне услуге у циљу унапређења породичних односа, решавања животних тешкоћа, како би се спречили социјални проблеми и ублажиле последице.

Корисници услуге Саветовалишта могу бити лица са пребивалиштем/боравиштем на подручју Града.

Услуге Саветовалишта могу се користити по препоруци/упуту Центра за социјални рад, институција образовања, здравствене и социјалне заштите, правосудних органа и самоиницијативним доласком. Услуге Саветовалишта могу користити и лица са пребивалиштем/боравиштем ван подручја Града, по упуту надлежног Центра за социјални рад. Међусобна права и обавезе Града, пружаоца услуге и упутног центра регулишу се посебним уговором.

Услугу пружа:

Центар за развој услуга социјалне заштите “Кнегиња Љубица“;

Адреса Саветовалишта: улица Првослава Стојановића бр. 8;

34000 Крагујевац;

Контакт телефон: 034 / 356 778

8. Социјално становање у заштићеним условима

Услуга социјалног становања у заштићеним условима се обезбеђује појединцу и породици у стању социјалне потребе, који немају решено питање становања и пружа се у наменски изграђеним објектима, без могућности откупа.

Кориснику социјалног становања у заштићеним условима обезбеђује се: становање у наменски изграђеним објектима и стручна подршка и одговарајући облици помоћи у самосталном живљењу.

Корисници услуге могу бити: корисници новчане социјалне помоћи; самохрани родитељи; старија лица; лица која су као малолетна била под посебном заштитом државе (старатељство, хранитељство, смештај у установу социјалне заштите или другу породицу; особе са инвалидитетом; избегла и интерно расељена лица и друга лица по стручној процени Центра за социјални рад.

9. Становање уз подршку за младе који се осамостаљују

Уslugом Становања уз подршку за младе који се осамостаљују обезбеђује се временски ограничено становање и стручна подршка у развијању вештина неопходних за потпуно осамостаљивање и укључивање у заједницу.

Ова услуга се обезбеђује, у наменски опредељеним просторима, младима који се осамостаљују по престанку смештаја у установи социјалне заштите или у хранитељској породици, под условом да не могу да се врате у биолошку или сродничку породицу нити су у могућности да започну самосталан живот, али је извесно да уз подршку могу да преузму одговорност и живе самостално.

Услуга становања уз подршку признаје се младима са подручја Града, а изузетно се може признати и корисницима ван територије Града ако просторни капацитети нису попуњени, на основу посебног уговора који закључују Центар за социјални рад, пружалац услуге и упутни орган. Ова услуга се обезбеђује у трајању до једне године, а у изузетним случајевима у трајању до 15 месеци, према процени Центра за социјални рад.

10. Персонална асистенција

Услуге персоналне асистенције доступне су пунолетним лицима са инвалидитетом са процењеним I или II степеном подршке која остварују право на увећани додатак за туђу негу и помоћ, имају способности за самостално доношење одлука, радно су ангажована или активно укључена у рад различитих удружења грађана, спортских друштава, политичких партија и других облика друштвеног ангажмана, односно укључене су у редовни или индивидуални образовни програм.

Сврха услуге персоналне асистенције је пружање одговарајуће индивидуалне практичне подршке која је кориснику неопходна за задовољавање личних потреба и укључивање у образовне, радне и друштвене активности у заједници, ради успостављања што већег нивоа самосталности.

Услуга персоналне асистенције се остварује кроз активности којима се у складу са сврхом услуге, а

у зависности од идентификованих потреба корисника, обезбеђује практична помоћ и подршка.

11. Предах смештај за децу и младе са сметњама у развоју

Предах смештај је услуга која подразумева привремени и повремени смештај, до 48 сати, деце и младих са сметњама у развоју. Овом услугом обезбеђује се краткотрајни смештај и третман деце и младих са сметњама у развоју кроз адекватне и планиране активности у циљу социјализације, стицања и унапређења дневне рутине, изградњу нових односа, подстицања осамостаљивања, смањења социјалне изолације и помоћ и подршку породици. О коришћењу услуге одлучује Центар за социјални рад.

12. Прихватилиште за децу и младе

Прихватилиште за децу и младе обезбеђује привремени смештај деци и младима чији је развој ометен породичним приликама, или се налазе у другим социјалним ризицима у којима је потребан хитан краткотрајни прихват или смештај до обезбеђивања адекватног облика заштите.

Услуга обезбеђује: смештај, исхрану корисника, процену актуелних потреба, здравствену заштиту корисника, образовно-васпитне, културно забавне и друге активности.

Корисници услуге могу бити: деца и млади напуштени од родитеља или старатеља; деца и млади који се нађу у скитњи, просјачењу; деца и млади жртве насиља, злостављања, занемаривања, трговине људима; деца и млади изложени другим социјалним ризицима. Смештај у Прихватилиште за децу и младе реализује се издавањем пута од стране Центра за социјални рад, довођењем од стране службеног лица Полицијске управе и самоиницијативним доласком.

Услугу реализује Центар за развој услуга социјалне заштите“Кнегиња Љубица“ *Крагујевац*.

13. Прихватилиште за жртве насиља у породици

Прихватилиште за жртве насиља у породици обезбеђује привремени смештај лицима у случајевима акутног стања насиља у породици, којима су по сопственој процени или по процени надлежних државних органа угрожени безбедност, здравље и живот.

Акутно стање насиља у породици обухвата нашошење или покушај нашошења телесних повреда, изазивање страха претњом, присиљавање или навођење на сексуални однос, ограничавање слободе кретања или комуницирања са трећим лицима, вређање, као и свако друго безобзирно понашање.

Услугом се обезбеђује: смештај, исхрана, здравствена заштита, правна помоћ, саветовање и консултације, психосоцијална подршка, упућивање на оспособљавање за рад, повезивање са другим надлежним институцијама.

Смештај у прихватилиште реализује се издавањем упута од стране Центра за социјални рад, довођењем од стране службеног лица Полицијске управе и самоиницијативним доласком. Услуга се пружа до успостављања другог одговарајућег облика заштите или оспособљавања за безбедан, самосталан живот и укључивање у заједницу, најдуже до 6 месеци.

Корисници услуга Прихватилишта за жртве насиља у породици могу бити и лица из других општина/градова ако просторни капацитети нису попуњени а на основу посебног уговора који закључују Град, Центар за социјални рад и упутни орган.

Услугу реализује Центар за развој услуга социјалне заштите “Кнегиња Љубица“ *Крагујевац*.

14. Прихватилиште за одрасле и старије особе

Прихватилиште за одрасле и старије особе обезбеђује приврени смештај, задовољавање основних потреба, приступ другим услугама у заједници и временски ограничене услуге интервенције у кризним ситуацијама за одрасле и старије особе. Овом услугом обезбеђују се смештај, исхрана, здравствена заштита, саветовање и консултације, психосоцијална подршка, повезивање са другим службама у заједници. Корисници услуге могу бити: бескућници, особе затечене у скитњи и просјачењу; егзистенцијално угрожене особе без личних докумената, дезоријентисане, без утврђеног идентитета; жртве трговине људима; особе са подручја других општина/градова затечена без средстава за основне животне потребе до враћања у место пребивалишта/боравишта; особе којима је из других разлога неопходан приврени смештај. Смештај у Прихватилиште за одрасле и старије особе реализује се издавањем упута од стране Центра за социјални рад, довођењем од стране службеног лица Полицијске управе и самоиницијативним доласком.

Услуга се пружа до успостављања другог одговарајућег облика заштите или оспособљавања за безбедан, самосталан живот и укључивање у заједницу, најдуже до 6 месеци.

ОСТАЛА ПРАВА ГРАЂАНА:

1. Право на превоз повлашћених категорија грађана на територији града Крагујевца

Одлуком о остваривању права на превоз повлашћених категорија грађана на територији града Крагујевца су утврђене категорије корисника, услови за коришћење повлашћеног превоза као и документација неопходна за остваривање коришћења превоза и прописано је да право на превоз повлашћене категорије грађана остварују уз поседовање персонализоване месечне/годишње карте и неперсонализоване годишње карте и то: незапослена лица која су на евиденцији код организације надлежне за послове запошљавања на територији града Крагујевца и пензионери до 65 година живота уз сопствено учешће од 50%, корисници права на новчану социјалну помоћ и њихови чланови домаћинства који су обухваћени решењем о признавању права под условом да ово право нису остварили по неком другом основу уз сопствено учешће од 30%, цивилни инвалиди рата уз сопствено учешће од 50%, корисници права на породичну инвалиднину по основу палог борца уз сопствено учешће од 50%. Право на превоз уз поседовање персонализоване годишње карте без накнаде остварују повлашћене категорије грађана и то: труднице, ратни војни инвалиди и мирнодопски војни инвалиди, глува и наглува лица, слепа и слабовида лица, лица оболела од церебралне парализе,

дечије парализе и пlegије, лица оболела од мишићне дистрофије, лица оболела од мултипле склерозе, дијализирана и трансплантирана лица и хронични бубрежни болесници, лица са умереном, тешком и дубоком душевном заосталошћу и лица оболела од поремећаја развоја, добровољни даваоци крви који су крв дали 75 и више пута и лица са и преко 65 година живота. Одлуком је прописана и документација коју уз захтев повлашћене категорије грађана подносе ради остваривања права на издавање персонализоване месечне/годишње карте као и избегла и интерно расељена лица која имају боравиште на територији града Крагујевца, а припадају некој од повлашћених категорија обухваћених овом Одлуком, поред прописане документације подносе и следеће:

– Избегла лица: фотокопију избегличке документације – плаве боје (оригинал на увид),

– Интерно расељена лица: фотокопију легитимације за расељена лица – беле боје (оригинал на увид) и фотокопију МУП-а о пријављеном боравку на територији града Крагујевца не старију од две године (оригинал на увид).

Захтев за остваривање права на превоз повлашћених категорија грађана и документација која садржи личне и друге релевантне податке подноси Градској агенцији за саобраћај д.о.о. Крагујевац.

2. Превоз особа са инвалидитетом специјализованим комби возилом

У складу са Правилником о коришћењу превоза специјализованим комби возилом уређен је начин обављања превоза особа са инвалидитетом која користе инвалидска помагала и особа са тешким моторним сметњама које имају регулисано пребивалиште/боравиште на територији града Крагујевца.

Захтев за остваривање права на превоз специјализованим комби возилом се подноси на пријемном шалтеру Градске управе. О поднетом захтеву решава Комисија за решавање по захтевима о коришћењу специјализованог комби превоза за особе са инвалидитетом формирана од стране начелника Градске управе за здравствену и социјалну заштиту.

3. Повлашћена паркинг карта

Правилником о начину и поступку остваривања права за коришћење обележеног паркинг места на јавним паркиралиштима за особе са инвалидитетом и друга лица утврђен је поступак остваривања права за коришћење обележеног паркинг места на јавним паркиралиштима за особе са инвалидитетом и друга лица као и права на резервацију посебно обележеног паркинг места на општим паркиралиштима на територији града Крагујевц. Захтев за остваривање наведених права уз прописану документацију подноси се на пријемном шалтеру

Градске управе. О праву решава Градска управа за здравствену и социјалну заштиту. **Контакт телефон: 034 / 306 179.**

4. Енергетски угрожени купац

Уредбом о енергетски угроженом купцу прописан је поступак за стицање статуса енергетски угроженог купца електричне енергије или природног гаса, начин заштите, садржина захтева, услови, рок и поступак за стицање статуса, као и докази који се прилажу уз захтев. Право на стицање статуса енергетски угроженог купца могу остварити лица са најнижим примањима у складу са Правилником о усклађеним износима оствареног укупног месечног прихода домаћинства као услова за стицање статуса енергетски угроженог купца, корисници новчане социјалне помоћи, корисници права на дечији додатак као и лица којима је због здравственог стања неопходно коришћење електричне енергије (стицање статуса енергетски угроженог купца због здравственог стања). Захтев за стицање статуса енергетски угроженог купца се подноси на пријемном шалтеру Градске управе. О стицању статуса енергетски угроженог купца решава Градска управа за здравствену и социјалну заштиту. **Контакт телефон: 034/306 179.**

Установе социјалне заштите у Крагујевцу су:

- ✓ **Центар за социјални рад „Солидарност“
Крагујевац**, ул.Светозара Марковића бр. 43;
телефон: 034/332 627, 332 620, 333 673,
E-mail: kragujevac.csr@minrzs.gov.rs;
www.solidarnost.org.rs
- ✓ **Центар за развој услуга социјалне
заштите „Кнегиња Љубица“ Крагујевац**,
ул.Чика Матина бр.5; телефон:034/ 355 486;
034 355 485
E-mail: centarkg@kneginjaljubica.org.rs ;
www.kneginjaljubica.org.rs
- ✓ **Центар за породични смештај и усвојење
Крагујевац**, Ул.Чика Матина бр.5, телефон/
факс:034 / 355 450; 355 449;
E-mail: cpsukg@gmail.com
- ✓ **Геронтолошки центар Крагујевац**, Ул.Краља
Милана 70, телефон:034 / 504 301
E-mail gerontoloski.kg@gmail.com
www.gerontoloskikg.rs
- ✓ **Завод за смештај одраслих лица “Мале
Пчелице“ Крагујевац**, ул. Љубомира
Јовановића бб; телефон: 034 328 650;
www.malepcelice.org.rs
- ✓ **Црвени крст Крагујевац**: ул. Светозара
Марковића бр.7, Телефон: 034 / 332 617

**ЧОВЕКОЉУБЉЕ
ДОБРОТВОРНА ФОНДАЦИЈА
СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ**

Аугуста Цесарца 25, 11040 Београд, Србија

+381 11 36 72 970

beograd@covekoljublje.org

www.covekoljublje.org